

Evropska
komisija

Skupna kmetijska politika

Zgodba se nadaljuje

Skupne Kmetijske Politike
Pripravljene na prihodnost

PARTNERSTVO MED EVROPO IN KMETI

*Kmetijstvo in
razvoj podeželja*

*Europe Direct je služba za pomoč pri iskanju odgovorov
na vprašanja v zvezi z Evropsko unijo.*

**Brezplačna telefonska številka (*):
00 800 6 7 8 9 10 11**

(*) Nekateri operaterji mobilne telefonije ne dovoljujejo vzpostavitve zveze s številkami 00 800 ali pa te klice zaračunavajo.

Veliko dodatnih informacij o Evropski uniji je na voljo na internetu (<http://europa.eu>).

Kataloški podatki so navedeni na koncu te publikacije.

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2012

ISBN 978-92-79-23280-0
doi:10.2762/36842

© Evropska unija, 2012
Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira.

Printed in Belgium

TISKANO NA RECIKLIRANEM PAPIRJU

Petdeset let žive zgodovine

Leto 2012 zaznamuje 50. obletnico izvajanja skupne kmetijske politike (SKP), temeljnega kamna evropskega povezovanja, ki evropskim državljanom že pet desetletij omogoča zanesljivo preskrbo s hrano in ohranitev življenja na podeželju.

SKP se je oblikovala zato, da bi ljudem omogočila dobro in cenovno dostopno hrano in da bi kmetovalci lahko zaslužili za dostojno življenje. Po petdesetih letih so ti cilji še vedno veljavni. V vseh teh letih je EU prilagajala SKP spreminjajočim se potrebam družbe. To je zgodba

o dinamičnem partnerstvu med kmetovalci in Evropo.

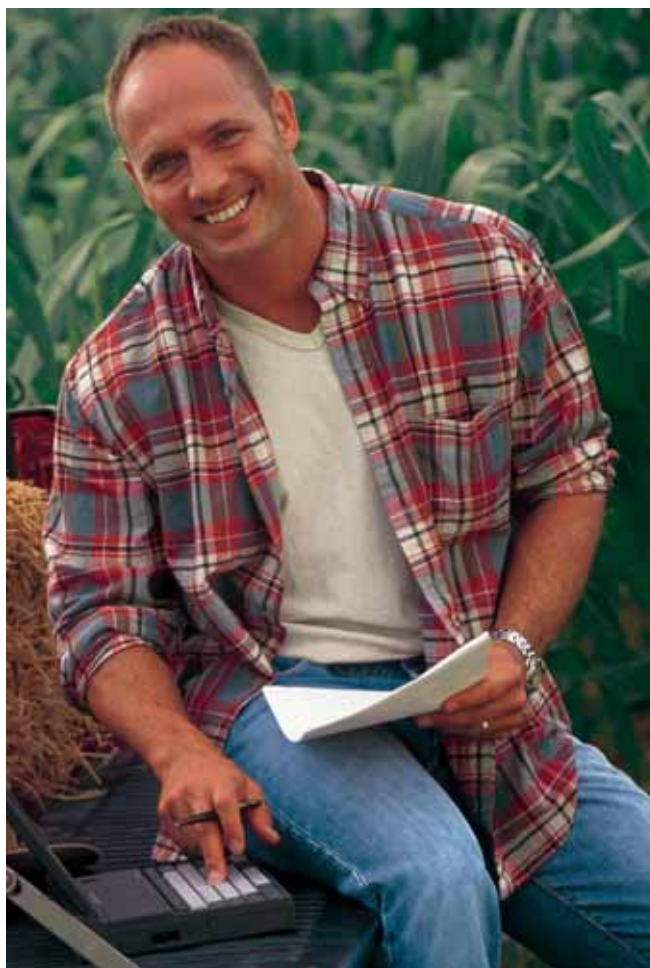
To partnerstvo se je oblikovalo skozi čas. SKP je doživela tri glavne faze: Evropo je popeljala od pomanjkanja k obilju, spreminjala in prilagajala se je, da bi se spoprijela z novimi izzivi, povezanimi s trajnostjo in okoljem, in razširila je vlogo kmetovalcev v razvoju podeželja, ki zdaj ne obsega več zgolj pridelave hrane.

Od nastanka SKP do danes so svojo zemljo obdelovale in svoje živali vzrejale tri generacije kmetovalcev.

To je tudi njihova zgodba. Poleg tega, da prehranjujejo celino, kmetovalci zdaj v našem imenu skrbijo tudi za ohranitev podeželja in naših naravnih virov. Igrajo tudi osrednjo vlogo pri ponovni oživitvi podeželskih območij in podeželskega gospodarstva.

Danes se politika spet spreminja: cilj je okrepiti konkurenčnost in trajnost kmetijstva ter podeželskih območij po vsej EU. Nova politika se odziva na gospodarske, okoljske in ozemeljske izzive, s katerimi se danes sooča Evropa.

Mejniki skupne kmetijske politike

- 1957** **Z Rimsko pogodbo se je oblikovala Evropska gospodarska skupnost** (predhodnica današnje EU), ki jo je sestavljalo šest zahodnoevropskih držav. SKP je predvidena kot skupna politika, katere cilj je zagotoviti državljanom EU hrano po dostopnih cenah in dostojen življenjski standard kmetovalcem.
- 1962** **Rodila se je skupna kmetijska politika (SKP)!** Bistvo politike so dobre cene za kmetovalce. Kmetovalci vsako leto pridelajo več hrane. Trgovine so polne živil po dostopnih cenah. Prvi cilj – zanesljiva preskrba s hrano – je izpolnjen.
- 1970–1980** **Upravljanje ponudbe.** Kmetije so tako plodne, da pridelujejo več hrane, kot je treba. Presežki se shranjujejo in ustvarjajo „gore hrane“. Sprejeti so posebni ukrepi za uskladitev pridelave s potrebami trga.
- 1992** **SKP se s tržne podpore preusmerja k podpori pridelovalcem.** Zaščita cen se je zmanjšala, nadomestila so jo izplačila neposredne pomoči kmetovalcem. Kmetovalce se spodbuja, da ravnajo bolj okolju prijazno. Reforma sovпада s svetovnim vrhom o Zemlji v Rio leta 1992, kjer je bilo predstavljeno načelo trajnostnega razvoja.
- Sredi 90. let** **SKP je bolj osredotočena na kakovost hrane.** Politika uvaja nove ukrepe za podporo naložbam v kmetijstvo, usposabljanje, izboljšanje predelave in trženja. Sprejeti so ukrepi za zaščito tradicionalnih in regionalnih živil. Izvajati se začne prva evropska zakonodaja o ekološkem kmetijstvu.
- 2000** **SKP se osredotoči na razvoj podeželja.** SKP namenja večjo pozornost gospodarskemu, socialnemu in kulturnemu razvoju evropskega podeželja. Obenem se nadaljujejo reforme, ki so se pričele v 90. letih, da bi se povečala tržna usmerjenost kmetovalcev.
- 2003** **Reforma SKP ustvari povezavo med subvencijami in pridelavo.** Kmetovalci so bolj tržno usmerjeni, zaradi posebnih omejitev v evropskem kmetijstvu pa prejema dohodkovno pomoč. Za ta namen morajo spoštovati stroge standarde varnosti hrane, okoljske standarde in standarde dobrega počutja živali.
- Sredi obdobja 2000–2010** **SKP se odpira svetu.** EU postaja največja svetovna uvoznica kmetijskih pridelkov iz držav v razvoju: uvaža več kot ZDA, Japonska, Avstralija in Kanada skupaj. V okviru sporazuma „vse razen orožja“ je EU vsem najmanj razvitim državam omogočila prost dostop na trg. Nobena druga razvita država kmetovalcem iz držav v razvoju ne ponuja takšne odprtosti, zaveze in pravega dostopa na trg.
- 2007** **Število kmečkega prebivalstva v EU se po širitvah na 12 novih držav v letih 2004 in 2007 podvoji.** Osemnajst let po padcu berlinskega zidu ima Evropska unija 27 držav članic in več kot 500 milijonov prebivalcev. Spremeni se tudi kmetijska in podeželska krajina EU.
- 2011** **Nova reforma SKP želi okrepiti gospodarsko in ekološko konkurenčnost** kmetijskega sektorja, spodbuditi inovacije, se boriti proti podnebnim spremembam in podpreti zaposlovanje ter rast na podeželju.

Kakovost za državljane in pravičnost za kmetovalce

Leta 1957 EGS (predhodnico EU) tvori šest držav. SKP vse od svojega začetka leta 1962 obnavlja zmogljivost Evrope, da sama pridelava svojo hrano. Toda „veliko“ postane „preveč“, zato se ustvarijo presežki. V 1980. letih se začnejo izvajati ukrepi za nadzor pridelave. SKP se ponovno usmeri v kakovost, varnost in dostopnost hrane ter teži k temu, da bi postala bolj zelena, pravičnejša in učinkovitejša. EU z vlogo največje svetovne trgovke s kmetijskimi pridelki dobi dodatne odgovornosti.

Rimska pogodba

Evropska unija je bila zgrajena iz ruševin in pepela vojne. Šest držav, ki so leta 1957 podpisale Rimsko pogodbo, je zapisalo, da se

lakota in stradanje, ki so ju izkusili prebivalci povojne Evrope, ne bosta več ponovila. Čeprav pomanjkanj ni bilo več v tolikšni meri, so bila nekatera osnovna živila v nekaterih zahodnoevropskih državah sredi

50. let še vedno omejena. Danes je to težko verjeti, a takšen je bil vsakdanjik mnogih naših staršev in starih staršev.

Model za druge

SKP je bila prva in dolga leta tudi edina zares celovita politika EU. Utrla je pot enotnemu trgu EU, ki je nastal 30 let pozneje, leta 1992. Zaradi sistema enotnih cen tega trga je SKP morala zanj oblikovati lastno valuto, t. i. „obračunsko enoto“, daljno predhodnico evra. Vrednost ene obračunske enote, ki je bila vpeljana leta 1962, je bila en ameriški dolar.

Sicco Mansholt: oče SKP

Sicco Mansholt je bil nizozemski kmetovalec in politik ter glavni arhitekt kmetijske politike Evrope. Na dolgih pogajanjih, ki so se zaključila leta 1962, je opredelil ključne elemente na podlagi zagotovljenih cen in skupnega financiranja med državami članicami. Leta 1968 je daljnovidni Mansholt opozoril na prihajajoče presežke in potrebo po hitrem ukrepanju za posodobitev kmetijstva in povečanje učinkovitosti.

Prva generacija SKP

V samem začetku SKP so mnogi mali kmetovalci povojne generacije še vedno ročno molzli krave in kosili travo s kosami. Zanje in za preostalo družbo so bili spomini na pomanjkanje in čakalne vrste za hrano še vedno sveži. Subvencije, ki jih je zagotovila SKP, so jim pomagale, da so kupili opremo, obnovili kmetijske objekte in pridobili boljše semena in gnojila. Ker so zaslužili več, so lahko pri bankah pridobili posojila in razvijali svoja podjetja. Pridelava hrane se je povečevala. Toda življenje na podeželju je bilo še vedno težko. Kmetovalci so se starali, njihovi otroci pa niso bili preveč navdušeni za to, da bi nadaljevali po isti poti.

Upravljanje ponudbe

S pomočjo zagotovljenih minimalnih cen so kmetovalci v 70. letih prišli do točke, ko so pridelali več hrane, kot je bilo treba. Posledica tega so bili dragi in politično kočljivi presežki. V zgodnjih 1980. letih so bili sprejeti ukrepi za večjo uskladitev pridelave s povpraševanjem na trgu. Leta 1984 so bile sprejete količinske omejitve za proizvodnjo mleka, kar je bil prvi korak k zmanjšanju presežkov. Leta 1992 se je EU v okviru širšega pregleda politike odločila, da se od tržne podpore preusmeri k podpori pridelovalcem.

Standardi dobrega počutja živali

Varna hrana se lahko pridela samo od zdravih in dobro rejenih živali. Standardi dobrega počutja živali EU so bili sprejeti zato, da bi se izognili povzročanju bolečine in trpljenja živalim na kmetiji, tako pri njihovi vzreji na kmetiji kot pri premestitvi s kmetije na trg. Gojeni živini in perutnini je treba zagotoviti minimalen življenjski prostor, kmetovalce pa se spodbuja, da se vrnejo k metodam, ki živalim omogočajo prosto gibanje v naravnem okolju.

Prizadevanje za kakovost

SKP se je ponovno osredotočila tudi na kakovost. Zdaj uporablja najvišje standarde kakovosti in pridelave ter strog nadzor nad zdravjem rastlin in živali. 500 milijonov državljanov EU zato uživa najvarnejšo hrano na svetu, zagotovljen pa jim je tudi trajen postopek sledljivosti živil od vil do vilic. Sprejeti so ukrepi za zaščito in spodbujanje tradicionalnih in regionalnih živil. Spodbuja se tudi ekološko kmetijstvo. SKP pomaga, da naša hrana ostaja cenovno dostopna. Povprečna družina danes za hrano porabi 15 % prihodka v primerjavi s 30 %, kolikor je porabila pred petdesetimi leti. To zmanjšanje je rezultat višjih prihodkov, deloma pa so k temu prispevali tudi kmetovalci, ki so postali konkurenčnejši in učinkovitejši.

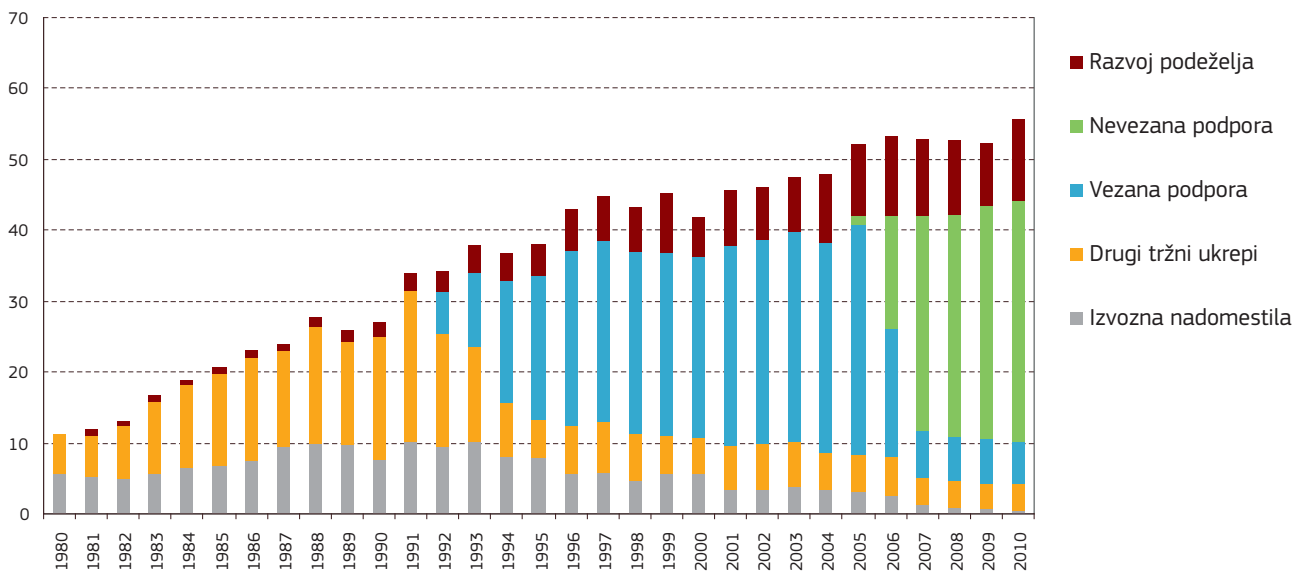

Stroški SKP

SKP se kot celovita skupna politika financira iz letnega proračuna EU. V nasprotju z njo druga področja politike, kot sta zdravstveno varstvo in izobraževanje, v glavnem financirajo nacionalne vlade članic EU. Ko se je SKP začela izvajati pred 50 leti, je predstavljala največjo postavko zelo majhnega proračuna EU. Danes znaša letna poraba za kmetijstvo in razvoj podeželja skupaj približno 55 milijard EUR, kar je približno 45 % skupnega proračuna EU. Poraba SKP je dosegla svoj vrhunec leta 1984, ko je znašala 72 % proračuna EU, od takrat pa se stalno zmanjšuje. To zmanjševanje se bo še nadaljevalo.

Izdatki za SKP v obdobju 1980–2010

V milijardah EUR (tekoče cene)

Odgovorna in trajnostna raba naravnih virov

Velik sveženj reform SKP iz leta 1992 zahteva, da kmetovalci prevzamejo odgovornost za varstvo okolja in trajnostno kmetijstvo. Kmetovalci skrbijo za naše javne dobrine, saj ohranjajo lepe krajine in skrbijo za dediščino našega podeželja. So tudi med prvimi, ki se borijo proti podnebnim spremembam. Pri podpiranju ekologije in krepitvi svoje konkurenčnosti si pomagajo tudi s tehnologijo.

Usklajen pristop

Ker se bo svetovno povpraševanje po hrani do leta 2050 povečalo za 40 %, mora Evropa pridelovati več, vendar ne za vsako ceno. Reforma iz leta 1992 je kmetovalcem naložila odgovornost, da skrbijo za podeželje in njegovo biotsko raznovrstnost ter da naravne vire, tla, zrak in vodo izkoriščajo preudarno. To naj bi se preoblikovalo v praktične ukrepe, kot so diverzifikacija pridelkov, ohranjanje trajnih pašnikov in manj intenzivna pridelava.

Druga generacija SKP

V okviru druge generacije SKP se je življenje kmetovalcev spremenilo – a ni bilo lažje. Tisti, ki so prevzeli delo od svojih staršev, so se soočili z novo resničnostjo. Kmetovalci so pridelovali preveč in ustvarjali presežke. Zato se je začel proces reforme, da bi se uskladila ponudba in povpraševanje. V 90. letih so bili kakovost hrane, varnost hrane in dobro počutje živali visoko na dnevnem redu. To je bil tudi čas, ko so se kmetovalci začeli bolj zavedati svojih odgovornosti, kot sta varstvo okolja ter preudarna in trajnostna raba naravnih virov.

Izziv trajnostnega kmetijstva

Načelo trajnostnega razvoja je bilo sprejeto leta 1992 na svetovnem vrhu o Zemlji v Riu de Janeiru. Vse od takrat je vključeno v vsa področja politike EU, vključno s kmetijstvom. S tem so kmetovalci dobili nove dolžnosti, da zagotavljajo javne dobrine v interesu vseh nas, in sicer v obliki dobro oskrbljenega podeželja, razvijajoče se biotske raznovrstnosti, preudarne rabe naravnih virov in ohranjanja kulturnih znamenitosti in objektov. Kmetovalci s svojimi cenami ne morejo kriti stroškov zagotavljanja teh javnih dobrin. Da bi dobili povračilo za to storitev, ki jo zagotavljajo celotni družbi, jim EU zagotavlja dohodkovno podporo.

Kmetovalci in podnebne spremembe

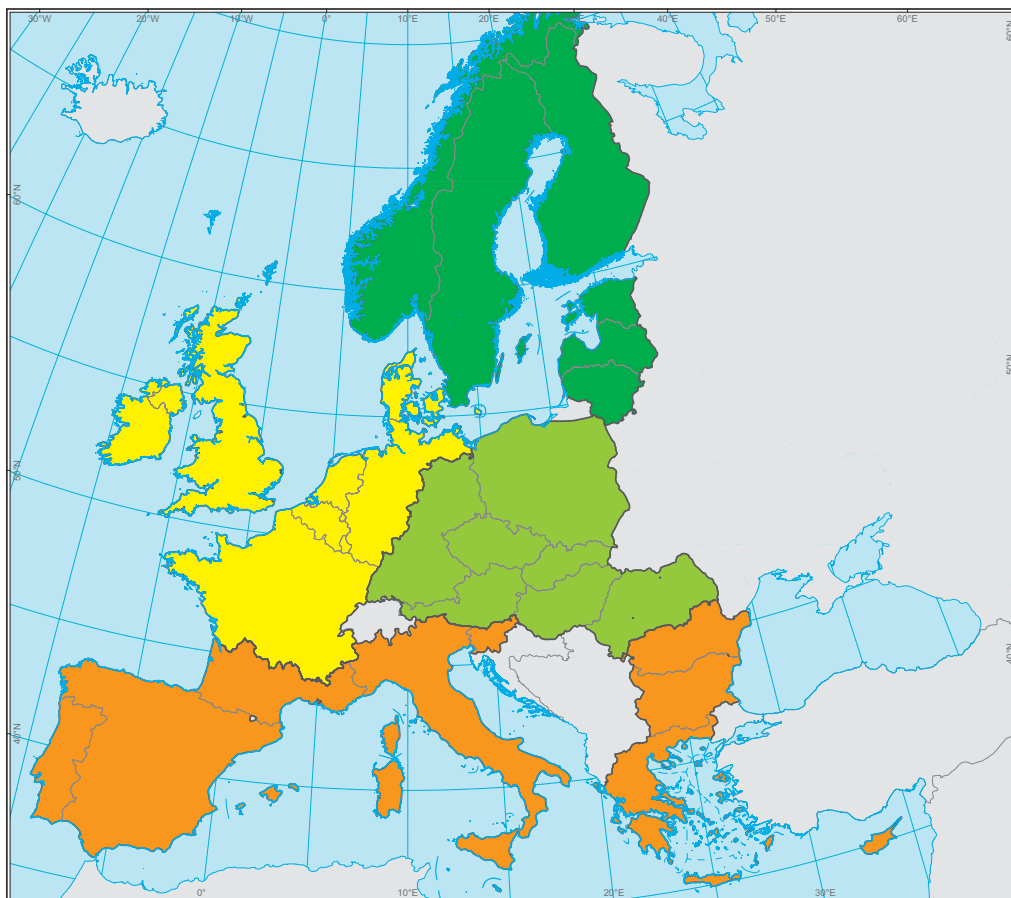
Ob vplivih podnebnih sprememb smo se začeli zavedati, da so nas grožnje, ki so se zdele tako oddaljene, že dohitele. Kmetijstvo se mora prilagoditi spreminjajočim se vremenskim vzorcem in rastnim sezonam ter pogostejšim naravnim nesrečam. Kmetovalci si lahko s subvencijami pomagajo pri zmanjševanju emisij toplogrednih plinov, tako da spremenijo prehrano živine, ustvarjajo energijo iz obnovljivih virov, kot je gorivo iz biomase, ter uporabljajo stranske proizvode in ostanke. So del svetovnega boja za blažjenje podnebnih sprememb.

Znanost in tehnologija

Tako kot v drugih sektorjih evropskega gospodarstva so raziskave in razvoj ključni sestavni del tudi prihodnje SKP. Laboratoriji ustvarjajo nove rastlinske vrste, prilagojene spreminjajočim se pogojem za rast. Večja učinkovitost zagotavlja boljšo rabo omejenih virov. Kmetovalci uporabljajo najnovejšo satelitsko in mobilno tehnologijo, da bi napovedali vreme. Računalniki jim pomagajo pripraviti vnose, pri čemer ohranjajo kemijske pesticide na najnižji ravni. Pametni sistemi merjenja in upravljanja kar najučinkoviteje uporabljajo električno energijo vetra tako na kmetiji kot pri njenem prenosu v regionalno ali nacionalno distribucijsko omrežje. Da bi lahko pridelali več z manj in da bi lahko pridelovali bolje, Evropska komisija predlaga podvojitev proračuna za kmetijske raziskave in inovacije, vključno z novo obliko partnerstva za inovacije. Ta sredstva bodo podprla raziskovalne projekte, ki so pomembni za kmetovalce in življenje na podeželju, s čimer se bo premostila vrzel med raziskovalnim laboratorijem in kmetovalčevim poljem.

Podnebne spremembe – mogoči vplivi na kmetijstvo EU

Vir: GD za kmetijstvo in razvoj podeželja, na podlagi poročil EGP ter akademskih študij SRS in DČ.

Cartography: DG AGRI GIS-Team 09/2007
© EuroGeographics for the administrative boundaries

0 250 500 750 km

Podnebni pasovi v Evropi

Zahodna in atlantska območja

- ▲ Nevarnost poplav
- ▲ Bolj vroča in suha poletja
- ▲ Morske gladine
- ▲ Nevarnost škodljivcev, bolezni
- ▲ Donosi pridelkov, krme
- ▼ Zdravje in dobro počutje živali

Južne in jugovzhodne regije

- ▼ Razpoložljivost vode
- ▲ Nevarnost suše, vročinskih valov
- ▲ Nevarnost erozije tal
- ▼ Rastna sezona, donosi pridelkov
- ▼ Optimalna poljedelska območja

Severna območja

- ▼ Poletno deževje
- ▲ Zimske nevihte, poplave
- ▲ Trajanje rastne sezone, donosi
- ▲ Ustrezna kmetijska zemljišča
- ▲ Nevarnost škodljivcev, bolezni

Srednja Evropa

- ▲ Zimska deževja, poplave
- ▼ Poletno deževje
- ▲ Nevarnost suše, pomanjkanje vode
- ▲ Nevarnost erozije tal
- ▲ Donosi, raznovrstnost pridelkov

Dinamično življenje na podeželju in gospodarstvo

Kmetovalci so vedno predstavljali osrednji del življenja na podeželju in so močno prispevali k lokalnemu gospodarstvu. Leta 2000 je bil v SKP vključen tudi razvoj podeželja. Poudarek je na gospodarskem, socialnem in kulturnem razvoju podeželja Evrope. Gre za preživetje podeželja kot kraja za življenje, delo in užitek.

Tretja generacija SKP

Današnja generacija kmetovalcev združuje vloge kmetovalca, varuha podeželja in podjetnika. Kmetovalci so z reformami postali bolj tržno usmerjeni. Nekateri od njih predelujejo hrano na kmetiji in jo prodajajo na lokalni ravni, s čimer krepijo podeželsko gospodarstvo. Kmetovalci podpirajo svoje skupnosti s kmečkim turizmom, odpiranjem novih podjetij in kulturnimi dejavnostmi. S tem pomagajo zagotoviti prihodnost za prihodnje generacije kmetovalcev.

Prihodnost za mlade kmetovalce

Dve tretjini kmetovalcev v EU je danes starejših od 55 let. Prenos na naslednjo generacijo mora biti organiziran. V nasprotnem primeru bi lahko prišlo do hudih posledic: množičnega zapuščenja podeželja, hitro starajočega se prebivalstva in premajhnega števila novih mladih ljudi v kmetijskem sektorju. SKP se zaveda pomena trajnosti, zato zagotavlja usposabljanje in financiranje, s čimer želi spodbuditi mlade ljudi, da se vključijo v kmetijske dejavnosti.

Kmetovalci kot podjetniki

Današnja SKP izrecno spodbuja kmetovalce, da postanejo podjetniki, prodajajo svoje blago neposredno na trgu in se odzivajo na tržne signale ponudbe in povpraševanja. Svobodno se lahko odločajo, kaj bodo pridelovali na podlagi lastnega poslovnega načrta in premisleka o tem, kaj bodo kupci kupovali. S podporo SKP lahko pričnejo izvajati nove dejavnosti, kot so prodajalne na kmetijah,

obrti in kulturne dejavnosti, ali projekte za obnovo vasi in podeželske infrastrukture ter ustvarjanje lokalnih delovnih mest. Ni nujno, da so te dejavnosti neposredno povezane s kmetijstvom.

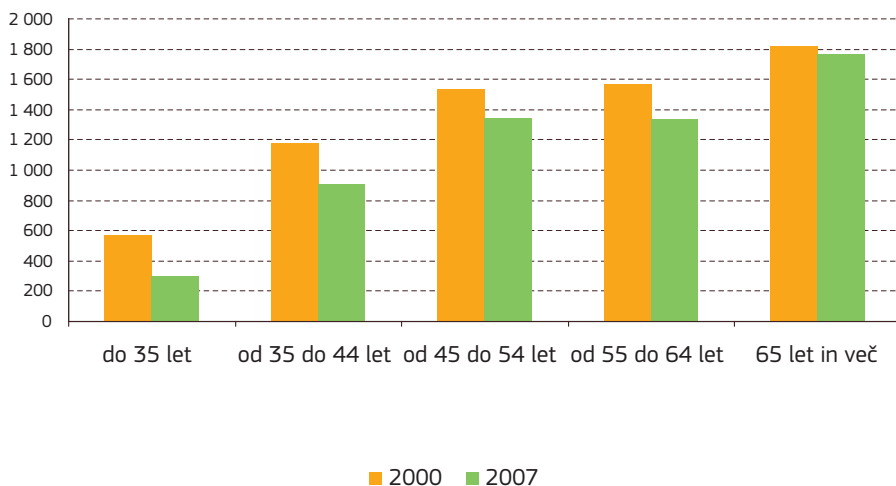
Podeželje pripada vsem: kmečki turizem

Podeželje in krajine Evrope so zaradi njihove velike raznolikosti in neokrnjene lepote

priljubljen kraj za sprostitev in počitek. Počitnice na podeželju omogočajo mestnim prebivalcem, da ponovno vzpostavijo stik z izgubljenimi podeželskimi tradicijami, vključno s čistim okoljem in svežo hrano, ki prihaja naravnost s kmetije. Številne kmetije nudijo udobno namestitev družinam v obnovljenih poslopih ter vrsto dejavnosti, povezanih s kmetijo.

Število kmetijskih gospodarstev po starostni kategoriji gospodarjev v EU-15 v letih 2000 in 2007

(1 000 kmetijskih gospodarstev)

Pomoč za male kmetovalce

Mali kmetovalci tvorijo eno tretjino kmetijskega prebivalstva EU. Čeprav skrbijo za samo 3 % obdelovanih zemljišč v EU, se spopadajo z istimi množičnimi birokratskimi postopki kot veliki kmetovalci. Eden

od ciljev predloga reforme SKP je poenostavitev upravnih in plačilnih postopkov za male kmetovalce, kar naj bi jim omogočilo, da se bolj ukvarjajo s kmetovanjem in manj s papirji. Kmetovalci predstavljajo prvi člen v oskrbovalni verigi, ki prinaša hrano na naše mize. Vendar pa pogosto niso tako dobro organizirani

kot predelovalci in distributerji hrane nižje v verigi, hkrati pa imajo tudi manjšo pogajalsko moč. Cilj prihodnje SKP je pomagati kmetovalcem, da se organizirajo v skupine, da bi se lahko skupaj pogajali za večji delež v končni ceni, ki jo plačujemo za njihov pridelek.

Evropska raznolikost

Kmetijsko prebivalstvo EU se je po vstopu 12 novih članic med letoma 2004 in 2007 podvojilo. SKP pomaga vsem 27 državam EU, da kmetijske dejavnosti še naprej prilagajajo svojim podnebnim in

geografskim razmeram. Kmetijske razmere se zelo razlikujejo po območjih, ki segajo vse od bližine Arktike na severu, za katera je značilno kratko rastno obdobje, pa tja do subtropskih območij na jugu, kjer primanjkuje vode. V suhih, oddaljenih ali gorskih regijah

je težko služiti za življenje. SKP se mora prilagoditi spreminjajočim se potrebam družbe, pa tudi spreminjajočemu se podeželskemu življenju, ter omogočiti kmetijstvu, da se v vseh oblikah razvija med drugim tudi na območjih, za katera so značilne naravne ovire.

Pogled v prihodnost

SKP je ponovno predmet resnih reform. Cilj teh reform je prilagoditi SKP potrebam v letu 2020 in po njem. Glavni namen je ustvariti politiko, ki bo bolj zelena, pravičnejša in učinkovitejša. Evropsko kmetijstvo mora povečati svojo konkurenčnost tako z gospodarskega kot ekološkega vidika.

Načrt reforme SKP v desetih točkah Predlog Evropske komisije z dne 12. oktobra 2011

1) Bolj ciljno usmerjena dohodkovna podpora za spodbujanje rasti in zaposlovanja

Da bi se kmetijski potencial EU bolje razvil, predlaga Komisija pravičnejšo, bolj usmerjeno in enostavnejšo dohodkovno podporo kmetovalcem. Osnovna dohodkovna podpora bo namenjena samo aktivnim kmetovalcem. Postopno se bo zmanjševala od 150 000 EUR na kmetijsko gospodarstvo in bo omejena na 300 000 EUR, pri čemer se bo upoštevalo število ustvarjenih delovnih mest. Prav tako se bo enakomerneje porazdelila med kmetovalce, med regije in med države članice.

2) Orodja za krizno upravljanje, ki bodo bolj odzivna in bolj prilagojena reševanju novih gospodarskih izzivov

Nestanovitnost cen predstavlja grožnjo dolgoročni konkurenčnosti kmetijskega sektorja. Komisija predlaga varnostne mreže (posredovanje in zasebno skladiščenje), ki bodo učinkovitejše in bolj odzivne v primeru najbolj izpostavljenih sektorjev in ki bodo podpirale oblikovanje zavarovanj in vzajemnih skladov.

3) „Ekološka“ plačila za ohranitev dolgoročne produktivnosti in ekosistemov

Da bi se povečala okoljska trajnost kmetijstva in prizadevanja kmetovalcev, Komisija predlaga, da se 30 % neposrednih plačil porabi izrecno za izboljšano rabo naravnih virov. Ti ukrepi – diverzifikacija pridelkov, ohranjanje trajnih pašnikov in ohranjanje okoljskih zalog in krajin – so praktični, zlahka izvedljivi in bodo imeli pravi ekološki učinek.

4) Dodatne naložbe v raziskave in inovacije

Da bi lahko pridelali več z manj in da bi lahko pridelovali bolje, predlaga Komisija podvojitev proračuna za kmetijske raziskave in inovacije, vključno z novim evropskim partnerstvom za inovacije. Ta sredstva, ki bodo med drugim prihajala tudi iz novega evropskega partnerstva za inovacije, bodo podpirala raziskovalne projekte, ki so pomembni za kmetovalce, spodbujala tesnejše sodelovanje med znanstveniki in kmetovalci ter hitrejši prenos pozitivnih rezultatov iz laboratorijev na polja in zagotavljala boljše informacije in nasvete kmetovalcem.

5) Konkurenčnejša in bolj uravnotežena veriga preskrbe s hrano

Kmetijstvo igra ključno vlogo v obliki prvega člana verige preskrbe s hrano, vendar pa je sektor močno razdrobljen in neorganiziran, njegova dodana vrednost pa ni prepoznavna. Da bi se položaj kmetovalcev okrepil, predlaga Komisija podporo organizacijam pridelovalcev, oblikovanje krovnih organizacij in razvoj neposredne prodaje med pridelovalci in kupci. Kvote sladkorja, ki so izgubile svoj pomen, se po letu 2015 ne bodo podaljšale.

6) Spodbujanje kmetijsko-okoljskih pobud

Upoštevati je treba posebne značilnosti vsakega ozemlja, okoljske pobude pa se bodo spodbujale na nacionalni, regionalni in lokalni ravni. Komisija zato predlaga dve posebni prednostni nalogi v okviru politike razvoja podeželja, in sicer za obnovo, ohranitev in okrepitev ekosistemov ter za učinkovito rabo virov ter boj proti podnebnim spremembam.

7) Omogočanje lažje uveljavitve mladih kmetovalcev

Dve tretjini kmetovalcev je starejših od 55 let. Da bi pomagali mlajši generaciji, da se vključi v kmetijski sektor, predlaga Komisija oblikovanje nove zagonske pomoči za kmetovalce, ki so mlajši od štirideset let, in sicer za prvih pet let njihovega projekta.

8) Spodbujanje zaposlovanja in podjetništva na podeželju

Da bi podprli zaposlovanje in podjetništvo, predlaga Komisija niz ukrepov za podpiranje gospodarske dejavnosti na podeželskih območjih in pobud na področju lokalnega razvoja. Na primer, oblikovan bo „začetni paket“ za podporo projektom mikro podjetij s sredstvi do 70 000 EUR za obdobje petih let. Okrepile se bodo lokalne akcijske skupine Leader.

9) Boljše obravnavanje ranljivih območij

Da bi preprečili dezertifikacijo in ohranili bogastvo naših tal, nudi Komisija državam članicam priložnost, da povečajo pomoč za kmetovalce na območjih, za katera so značilne naravne ovire, in zagotovijo dodatno podporo. To je dopolnitev drugih oblik pomoči, ki so že na voljo v okviru politike za razvoj podeželja.

10) Enostavnejša in učinkovitejša SKP

Da bi se izognili nepotrebnim upravnim bremenom, predlaga Komisija poenostavitev več upravnih mehanizmov SKP, vključno s pravili o pogojenosti in sistemi nadzora, vendar ne na račun same učinkovitosti. Poleg tega bo poenostavljena tudi pomoč za male kmetovalce. Za slednje bo določen pavšalni znesek v višini od 500 do 1 000 EUR na kmetijo na leto. Spodbujala se bo možnost, v okviru katere bodo mali kmetovalci, ki bodo opustili kmetijsko dejavnost, lahko prodajali zemljišča drugim kmetovalcem, ki želijo preoblikovati svoje kmetije.

Naslovnica: © Thinkstock - Hemera; str. 2: © Zbirka francoskega Ministrstva za kmetijstvo, © Comstock;
str. 4: © Evropska komisija; str. 5: © Evropska komisija; str. 6: © Zbirka francoskega Ministrstva za kmetijstvo;
str. 7: © iStockphoto, © Photodisc; str. 8: © Thinkstock - Hemera; str. 9: © Thinkstock; str. 10: © Ingram Publishing;
str. 11: © Ceja, © T. Hudson; str. 12: © iStockphoto, © iStockphoto; str. 14: © Getty Images; str. 15: © iStockphoto;
str. 16: © iStockphoto; str. 17: © iStockphoto, © iStockphoto, © iStockphoto, © Evropska komisija, © iStockphoto,
© iStockphoto, © Getty Images, © iStockphoto, © iStockphoto; str. 18: © Getty Images; str. 19: © iStockphoto

Evropska komisija

Skupna kmetijska politika – Zgodba se nadaljuje

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2012

2012 – 20 str. – 21 cm x 29,7 cm

ISBN 978-92-79-23280-0

doi:10.2762/36842

Evropska komisija

Generalni direktorat za kmetijstvo in razvoj podeželja
<http://ec.europa.eu/agriculture/50-years-of-cap>

Urad za publikacije

ISBN 978-92-79-23280-0

9 789279 232800

doi:10.2762/36842